

ชีวิตและงานของ อิมามฮุสเซน

ฮัรฟุดดีน

ท่านชัยยิด ฮัรฟุดดีน เป็นอุลามานักต่อสู้คนสำคัญท่านหนึ่งของโลกอิสลาม ซึ่งวิธีการต่อสู้ของท่าน โดยเฉพาะต่อจักรวรรดินิยมและประเทศผู้ล่าอาณานิคมตะวันตกนั้นได้เป็นแนวทางการต่อสู้ของบรรดานักต่อสู้เพื่ออิสลามทั้งหลายในเวลาต่อมาจนปัจจุบัน รวมทั้งการต่อสู้ของท่านอิมามโคมัยนี ท่านชัยยิด ฮัรฟุดดีน เป็นมุสลิมเกิดในเลบานอน ท่านได้ต่อสู้เพื่อเลบานอนและเพื่อโลกอิสลามทั้งมวล ซึ่งมุสลิมทั้งสามทวีปตั้งแต่แอฟริกา ยุโรป และเอเชียมีความประทับใจต่อบทบาทการต่อสู้ของท่าน และชื่อเสียงของท่านนั้นเป็นอมตะอยู่เคียงคู่ประวัติศาสตร์ของอิสลามท่านหนึ่ง ท่านชัยยิด ฮัรฟุดดีน อัสญญกรรมในปีฮิจเราะฮ์ 1377 (ค.ศ.1956) ที่กรุงเบรุต เลบานอน เมื่ออายุของท่านได้ 87 ปี

ชาพเจ้าได้เคย เขียนไว้ว่า การเคลื่อนไหวแห่งอิสลามนั้นได้รับการสนับสนุนอย่างสำคัญจากท่านชัยยิด ชัรฟุดดีน อัซ-ชาตะบาดี ท่านอัซชาตะบาดีได้ทำให้มวลมุสลิมตั้งแต่อาฟริกาเหนือจนถึงอินเดียได้เปลี่ยนความรู้สึกนึกคิด ท่านได้จัดพิมพ์หนังสือพิมพ์ขึ้นในยุโรปซึ่งได้ปลุกเร้าให้มุสลิมได้ยืนหยัดต่อสู้ภายหลังเมื่อท่านได้ถูกพวกของสุลต่านแห่งอูสมานียะห์สังหารไปแล้วประมาณ 15 ปี ท่านชัรฟุดดีนจึงได้เริ่มมีกิจกรรมของท่าน ท่านได้เดินทางไปอียิปต์ในปี ค.ศ. 1908 (ฮิจเราะห์ 1329) ท่านชัรฟุดดีน เป็นผู้มีความเชื่อในเรื่องความสามัคคี “เอกภาพ” แห่งมุสลิม ซึ่งได้เคยปลุกเร้าไว้ตั้งแต่สมัยท่านชัยยิดชัรฟุดดีน ท่านได้เดินทางไปอียิปต์ ซึ่งในขณะนั้นเป็นศูนย์กลางการวิจัยและการศึกษาของพวกซุนนีทั้งนี้เพื่อจะได้ค้นหาทางยุติความคิดที่แตกต่างของสำนักคิดแห่งซุนนีและชีอะห์

หรือไม่ในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำไนล์นั้น ซึ่งข้าพเจ้าคาดคิดว่ามันอาจมีลู่ทาง และอย่างน้อยก็จะได้พบคนที่จะได้ปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้

ในอียิปต์ท่านชัรฟุดดีนได้พบกับบรรดาท่านผู้รู้มากหน้าหลายตาของทางด้านซุนนีที่ โดยเฉพาะท่านเซคซาลิมบะชะรีแห่งมหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ซึ่งได้เป็นที่มาของหนังสือ “อัลมูรอญีอาต” ดังได้กล่าวมาแต่ต้น

ดร.ฮามัดมานาฟีดาวูด ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยไอน์ชามส์แห่งโคโรได้เขียนคำนำไว้ในหนังสือเล่มนี้ ในการพิมพ์ครั้งที่ ๒๐ ท่านได้กล่าวเน้นว่า หนังสือเล่มนี้มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะในวาระที่พวกล่าอาณานิคมตะวันตกได้พยายามเน้นถึงความแตกต่างของมัซฮับต่างๆ และก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างมุสลิมขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้แก่พวกอาณานิคมในการเข้าครอบครองดินแดนมุสลิม

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมุสลิมปัจจุบันนี้เป็นทางเดียวที่จะทำให้มุสลิมแก้ปัญหาคความแตกแยกได้ปรัชญาอย่างอื่นหรืออุดมคติ

“**เป็นเรื่องที่น่าอัศจรรย์ที่พี่น้องมุสลิมซึ่งต่างก็เชื่อถือในพระเจ้าองค์เดียวและศาสนาเดียวกันแต่ก็ได้แสดงการเป็นศัตรูต่ออยู่เสมอมาและเพราะอันนี้เองที่ทำให้อิสลามได้ตกต่ำลงมาจากฐานะที่ควรจะเป็น**”

อื่นใดไม่สามารถทำให้วิกฤตการณ์ที่ประเทศจักรวรรดินิยมมุ่งกลืนกันประเทศมุสลิมนั้นดีขึ้น ครั้งหนึ่งเมื่อพวกคริสเตียน แยกแยกและฆ่าฟันกันแต่เขาก็สามารถเป็นเอกภาพสามานสามัคคีต่อกันได้วาทักันได้ออกประกาศิตว่าให้พวกคริสเตียนหยุดยั้งการดำเนินขบวนการกลืนแกล้างท่านศาสดาอิซา(อ) ก็สามารถเลิกความรู้สึกเป็นศัตรูต่อกันระหว่างพวกคริสเตียนกับยิวลงได้ซึ่งไม่น่าจะมีปัญหาในการที่มุสลิมจะได้มองข้ามความแตกต่างระหว่างมัซฮับของตนไปเสียเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกันซึ่งด้วยวิธีดังกล่าวนี้ความรุ่งเรืองในอดีตของมุสลิมก็จะกลับคืนมาและสามารถปลดปล่อยดินแดนของตนจากการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของตะวันตกได้ ซึ่งด้วยวิธีนี้เท่า นั้นที่ประเทศมุสลิมจะได้ใช้ทรัพยากรของตนเพื่อประโยชน์ของมุสลิมได้

หากเราสามานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เรามุสลิมสามารถเป็นมหาอำนาจในโลก และเราสามารถจะแสดงให้โลกได้เห็นว่าเรามีวัฒนธรรมที่สูงส่งกว่าประชา

ชาติอื่น ๆ และมีประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองทั้งด้านวัตถุและด้านจิตวิญญาณ ซึ่งบัดนี้ถึงเวลาแล้วที่มุสลิมจะต้องปล่อยวางข้อแตกต่างนั้นเสียและพึงเข้าใจถึงสัจธรรมว่า ข้อแตกต่างที่นำมากระพือให้เกิดความแตกแยกนั้น กระทำโดยศัตรูของอิสลามและศัตรูแห่งท่านศาสดามุฮัมมัดของเราโดยตรง ซึ่งวิธีการนี้ได้ถูกศัตรูของอิสลามนำมาใช้ตั้งแต่ศตวรรษที่แล้ว และจนกระทั่งทุกวันนี้มุสลิมผู้โง่เขลาของเราก็ยังคงเป็นเครื่องมือของศัตรูอยู่ทั่วไป ในสังคมมุสลิมเองที่ช่วยกระพือแต่ความแตกแยก

ความเป็นเอกภาพของมุสลิมนั้นเป็นวิถีทางเดียวที่จะทำให้สังคมมุสลิมอยู่รอดและเป็นวิถีทางเดียวที่จะนำเอาเกียรติยศและความรุ่งเรืองกลับคืนมาสู่มนุษยชาติใช้แล้วเราจะต้องคิดหาทุกวิถีทางที่จะสถาปนารัฐอิสลาม และสมาพันธ์รัฐอิสลามที่เข้มแข็งขึ้น ซึ่งวัตถุประสงค์อันศักดิ์สิทธิ์นี้ต้องการพลังแห่งการเคลื่อนไหวทางการเมือง สังคมวัฒนธรรม และการบริหารการปกครองเพื่อให้บรรดาปัญญาชนของเรา ได้เห็นเป็นแบบอย่าง

ประเทศเลบานอนได้เป็นประเทศตัวอย่างที่เป็นประจักษ์พยานแสดงให้เห็นชัดถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดมาหลายศตวรรษ หลังสงครามโลกครั้งแรกฝ่ายพันธมิตรของตะวันตกได้เข้ายึดครองดินแดนนี้จากอาณาจักรอูษมานียะห์ ฝรั่งเศสได้เข้าปกครองเลบานอนในปี 1920

โดยมติของสันนิบาตชาติ และในปี ค.ศ. 1923 ฝรั่งเศสก็ได้ปกครองทั้งเลบานอนและซีเรีย ในการปกครองนี้ฝรั่งเศสได้พยายามยั่วยุให้เกิดความแตกแยกกันระหว่างเผ่าชนและระหว่างนิกายศาสนาที่มีอยู่ในดินแดนนี้เช่นพวกดรูซกับพวกมารอนไนต์ เพื่อให้เกิดความขัดแย้งกันเองและอ่อนแอ ทำให้สะดวกแก่การปกครอง

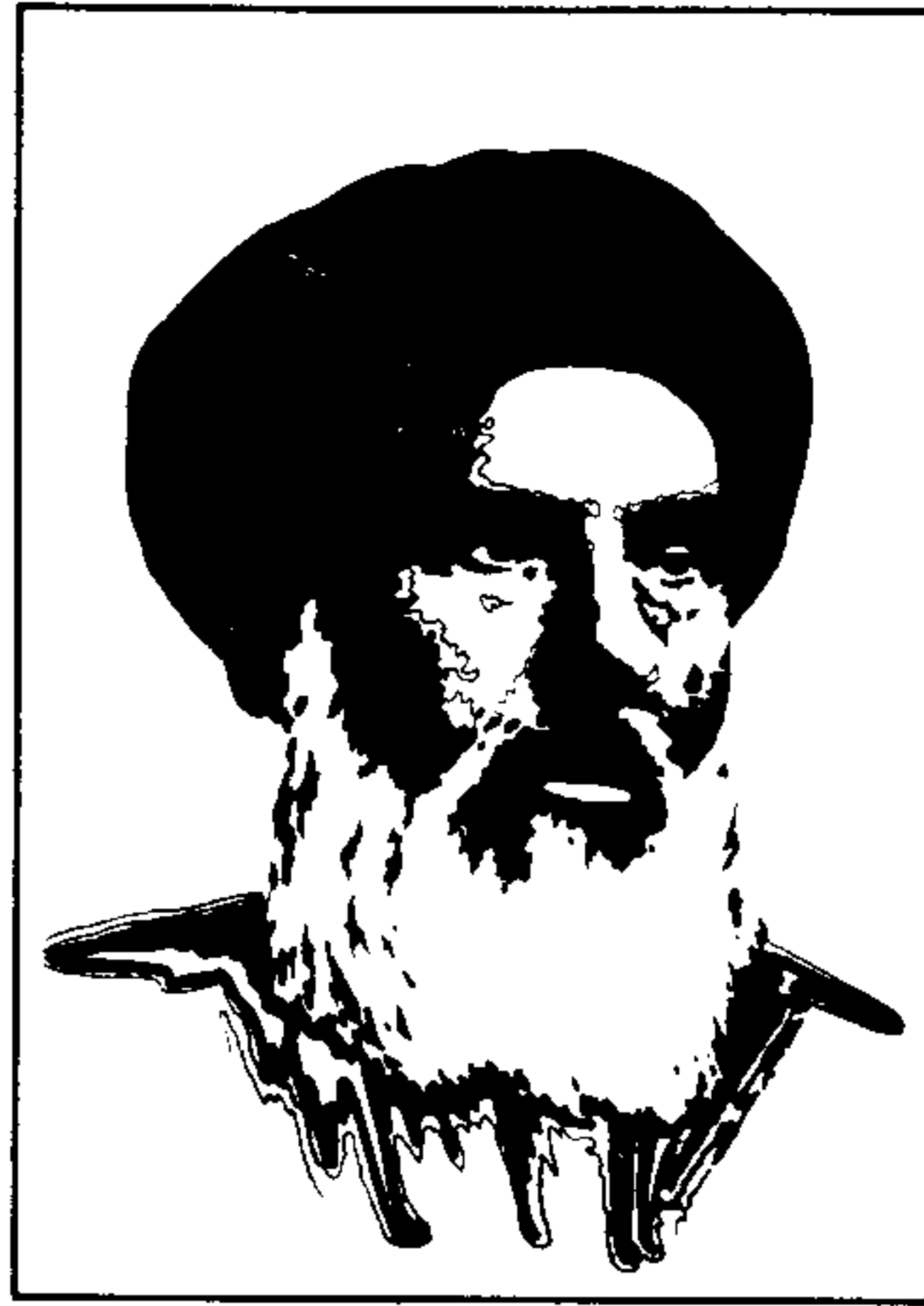
ในสถานการณ์ดังกล่าวนี้ท่าน ชัรฟุดดีน ได้เริ่มกิจกรรมทางการเมืองของท่านโดยการก่อตั้งองค์กรต่างๆ ของ ประชาชนขึ้นต่อต้านฝรั่งเศสซึ่งเป็นผลให้ท่านต้องถูกพิพากษา “ประหารชีวิต” แต่ฝรั่งเศสไม่สามารถจับตัวท่านได้จึงทำได้แต่เพียงตัดสิน “ประหารชีวิตลับหลังจำเลย” บ้านของท่านในเลบานอนได้ถูกตรวจค้นและถูกเผาห้องสมุดของท่านได้ถูกเผาไฟหมดสิ้น รวมทั้งหนังสือต้นฉบับซึ่งท่านเขียนไว้ยังไม่ได้จัดพิมพ์เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติของมุสลิมจำนวน 19 เล่ม ท่านได้หลบหนีพวกฝรั่งเศสไปพร้อมกับครอบครัวออกจากเลบานอน

ในการต่อสู้กับฝรั่งเศสท่านชัรฟุดดีน ได้มุ่งใช้วิธีการทางการเมืองเพื่อปลุกเร้ามุสลิมให้ตื่นตัวและรู้เท่าทันกลอุบายของศัตรู ท่านได้เชิญผู้นำทางศาสนาและนักต่อสู้ทั่วเลบานอน ซีเรีย อิรักให้ร่วมกันออกพิตวาให้มุสลิมทำสงครามกับศัตรูต่างชาติ ได้รับการยอมรับโดยนิกายศาสนา และนักสู้เพื่ออิสลามทุกคน และทุกมัชฮับจาก

“**สถานะการณ์ปัจจุบันของประชาชาติมุสลิมทั้งหลายนั้นไม่แตกต่างไปจากยุคสมัยของท่าน ชัรฟุดดีน แม้ปัจจุบันนี้ศัตรูของอิสลามก็ยังเป็นบุคคลเดียวกัน นั่น คือ วัตฎุญิมตะวันตก**”

พิตวาของท่านการต่อสู้กับฝรั่งเศสในเลบานอนซีเรียและทั่วดินแดนตะวันออกกลางได้เริ่มขึ้น

ศัตรูต่างชาติคือบรรดาประเทศผู้ล่าอาณานิคมทั้งหลายที่มีแผนฉ้อโกงเอารัดเอาเปรียบต่อมุสลิมต่างก็รู้ดีว่าทราบใดที่อิสลามฝังแน่นรุ่งเรืองอยู่ในสังคมมุสลิม พวกเขาไม่สามารถทำให้บรรล่วัตถุประสงค์ได้พวกนี้รู้ดีว่าวิธีการที่จะเข้าเอารัดเอาเปรียบและฉ้อฉลต่อดินแดนมุสลิมได้นั้นประการแรกต้องทำลายปรากฏการณ์สำคัญที่ปกป้องมุสลิมลงเสียก่อน นั่นคือจะต้องถอนรากเหง้าของวัฒนธรรมจริยธรรม การศึกษาในประเทศเหล่านั้นออกจากอิสลาม ชักจูงให้มุสลิมหันห่าง หลักการศาสนาและหันมารับเอาวัฒนธรรมสากล และศาสนาสากลคือการยอมรับว่าศาดอะไรก็เสมอเหมือนกัน ซึ่งในที่สุดคนที่คิดและเชื่อเช่นนั้นก็จะไม่ยึดถือศาสนาใดเลย นั่นคือการทำลายอิสลามโดยตรงและเมื่อมุสลิมยอมรับเอาวัฒนธรรมสากลแล้วมุสลิมย่อมไม่มีความรู้สึกเจ็บร้อนที่สตรีถูกทำให้เป็นเพียงวัสดุเพื่อสนองความต้องการทางเพศ ซึ่งต้องแสดงความมี

คุณค่าทางเพศให้ปรากฏแก่ชายทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน และในที่สาธารณะหรือตามท้องถนนด้วยการเปิดเผยร่างกายที่ควรปกปิด ส่วนเด็กๆ นั้นจะต้องทำให้ว่างเปล่าปราศจากการยึดหลักศาสนาเพื่อให้พร้อมที่จะถูกชักจูงไปสู่ทิศทางที่ว่างเปล่าไร้จุดหมายใดๆ และสถานที่ที่ดีที่สุดในการฉีดอุตมคติที่ไร้ค่านี้แก่สังคมก็คือสถาบันการศึกษา?

ประเทศเลบานอนเป็นประเทศในกลุ่มแรกของประเทศมุสลิมที่ต้องตกเป็นเหยื่อของแผนการณ์ชั่วร้ายนี้ของตะวันตก จุดมุ่งหมายสำคัญของท่านชัยยิด ชัรฟุดดีน จึงเป็นการตักเตือนแก่คนรุ่นใหม่ของมุสลิมให้ได้สำนึกถึงการสูญเสียวัฒนธรรมของตนไปและความหายนะที่จะติดตามมา ซึ่งครั้งหนึ่งท่านได้กล่าวอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมาต่อประชาชนว่า ในการต่อสู้ป้องกันตัวของประชาชนให้พ้นจากเขี้ยวเล็บของตะวันตกนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มต้น ณ สถานเดียวกับที่ศัตรูได้เริ่มต้นแผนการณ์ฉ้อฉลเลวร้ายของมัน นั่นคือที่สถานการศึกษาของเยาวชน

ท่านเชค อะกอ บุซุรก

เตหะรานได้เขียนเกี่ยวกับท่านชัรฟุดดีนว่า ท่านชัรฟุดดีนมิใช่เพียงเป็นนักการศาสนาที่จำกัดครัดเคร่งอยู่แต่จะจัดพิมพ์ผลงานการค้นคว้าทางนิติศาสตร์ หรือสั่งสอนผู้อื่น แต่ท่านเป็นผู้พยายาม ปฏิรูปสังคมและรับใช้สังคมทุกๆ ทางที่ท่านทำได้ ท่านได้เสียสละทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านมี ตั้งแต่สมัยอูสมานียะห์ เขาครอบครองเลบานอนท่านได้ต่อสู้กับ อูสมานียะห์ จนกระทั่งสมัยฝรั่งเศสเข้าครอบครองท่านก็ได้ต่อสู้กับฝรั่งเศส ต้องเสี่ยงชีวิตของตนเองและครอบครัว จนกระทั่งมีหมายของทางการฝรั่งเศสให้สังหารท่านเสีย บ้านเรือนของท่านตลอดจนห้องสมุดและหนังสือของท่านได้ถูกวางเพลิงหมดสิ้นไป ต้นฉบับหนังสือที่มีค่ายิ่งของท่านได้ถูกเผาไฟหมดสิ้นไปแต่ท่านได้ ยืนหยัดตลอดเวลาเรียกร้องให้ มวลมุสลิมมีเอกภาพทุกๆ มัชฮับต้องมีเสียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นหนึ่งเดียว หากเป็นเช่นนั้นแล้วเสียงของมุสลิม จะมีน้ำหนักและมีอำนาจมาก

ในปีฮิจเราะห์ 1329 ท่านได้เดินทางไปอียิปต์และท่านได้ปรึกษาหารือกับท่านเชค ซาลิม บะชะรี แห่งมหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ทั้งสองได้หารือกันเรื่องปัญหาความแตกแยกกันระหว่างมัชฮับซุนนีห์และชีอะห์ ซึ่ง นับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการ ปรึบความเข้าใจกันระหว่าง สองมัชฮับนี้ ท่านทั้งสองได้มีจดหมายแสดงความคิดเห็นติดต่อกัน ได้แสดงความคิด อย่างกว้าง

ขวางซึ่งเป็นที่มาของ หนังสือ "อัลมูรอญิอาต" ท่านอับดุล - มอฟฟุรซึ่งเป็นนักปราชญ์ ของฝ่ายซุนนีห์ท่าน หนึ่งได้ เขียนเอาไว้เกี่ยวกับหนังสือ เล่มนี้ว่า :

"ข้าพเจ้าขออ้อางเอา พระนามของอัลลอฮฺ (ช.บ.) เป็นพยานข้าพเจ้าอ่านหนังสือ เล่มนี้ไม่ทันจะจบเล่มเลย ความคิดของข้าพเจ้าก็ได้ เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับชื่อห้ ข้าพเจ้า ได้กลับมีความรู้สึกว่ ข้าพเจ้าสามารถก่อให้เกิด ความเข้าใจที่ดีต่อกันระ หว่างสองแนว ความคิดนี้ได้"

เราต้องยอมรับความ จริงว่านักคิดและนักปฏิรูปนั้น

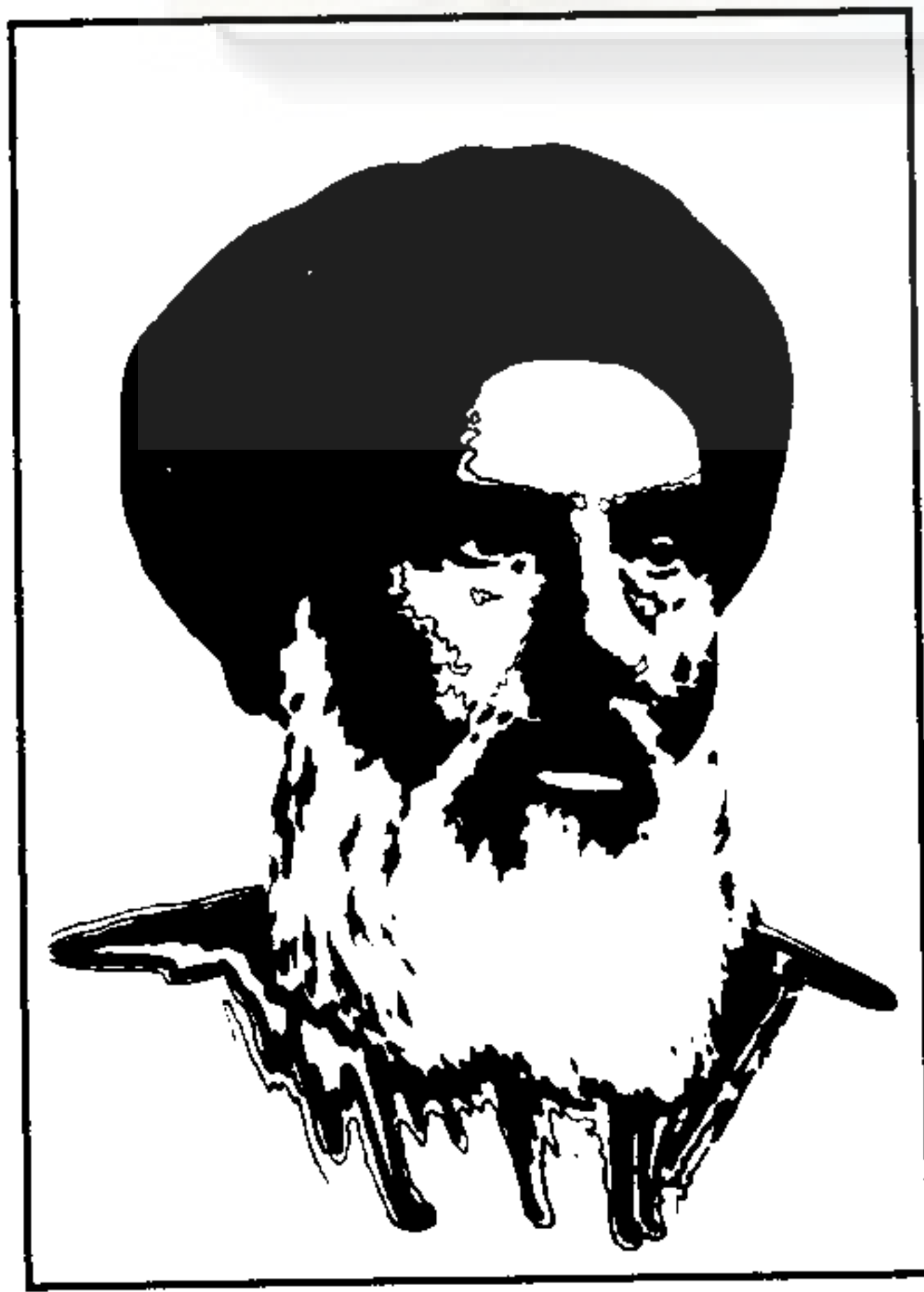
เป็นส่วนหนึ่งของประชาชาติ และเป็นทรัพยากรที่สำคัญ เช่นเดียวกับทรัพยากร ธรรม- ชาติอื่นๆ ท่านซัรฟุดดีน ท่าน เป็นหนึ่งแห่งทรัพยากร บุคคลที่ล้ำค่าของมุสลิมแห่ง เลบานอนและแห่งมุสลิมโลก ซึ่งเป็นผู้ที่ถือเอาปัญหาของ มุสลิมเป็นปัญหาของตนและ พร้อมที่จะช่วยเหลืออย่างอุทิศ ตนเพื่อให้สังคมมุสลิมได้มี เสรีภาพหลุดพ้นจากกรงเล็บ ของวัตถุนิยมต่างชาติ

สถานการณ์ปัจจุบัน ของประชาชาติมุสลิมทั้งหลาย นั้นไม่แตกต่างไปจากยุคสมัย ของท่านซัรฟุดดีนแม้ปัจจุบัน นี้ศัตรูของอิสลามก็ยังเป็น

บุคคลเดียวกัน นั่นคือวัตถุนิยมตะวันตก วิธีการของศัตรู ที่เข้ามาดขี่มุสลิมก็ยังใช้วิธี การเดิม นั่นคือบ่อนทำลาย วัฒนธรรม จารีตประเพณี การศึกษา และก่อให้เกิด ความแตกแยกทางศาสนา จนกระทั่งมุสลิมตั้งตนเป็น ศัตรูกันเอง ตะวันตกยังต้อง การบ่อนทำลายศาสนาของ เรามิให้มีพลังพอที่จะเผยแพร่ให้กว้างขวางออกไปได้ ด้วยวิธีก่อให้เกิดปัญหาภายในระหว่างพวกเราเองเพื่อจะ แก้ปัญหาดังกล่าวนี้นี้เรามีวิธี ต่อสู้ได้อย่างเดียวเท่านั้น นั่นคือ ความเป็นเอกภาพและความ เข้มแข็งของรัฐอิสลาม

ในวันที่ 10 แห่งเดือน ญามาดีชธานีปีฮิจเราะห์ 1377 (ค.ศ.1956) หลังจาก 87 ปี แห่ง ชีวิตที่มีคุณค่ายิ่งของ ท่าน ท่านซัรฟุดดีน ได้ถึงแก่อสัญกรรมที่กรุงบรุตเลบานอนศพของท่านได้รับเกียรติ อย่างสูงส่งได้ถูกนำไปฝังไว้ณ เมืองนาญีฟอัน คัดดีลีตีศ พของท่านได้ถูกฝังไว้เคียง ข้างหลุมศพของท่านศาสดาแห่งอิสลาม (ช.ล.) และทายาทแห่งท่าน อิมามอาลี (อ) ขอให้ดวงวิญญูณของท่าน ผู้เป็นทหารที่ยิ่งใหญ่และกล้าหาญยิ่งคน หนึ่งแห่งกองทัพอิสลามจงมี แต่ความสงบสุข นิรันดร

บทเรียนสำหรับ ประชาชาติมุสลิม จากชีวิตของ ท่านซัรฟุดดีน

เราพอจะกล่าวโดยย่อๆ ได้ดังนี้ :

1. มุสลิมพึงรับรู้และแสวงหาความเข้าใจปัญหาของ มนุษยชาติประจำยุคสมัยของตนว่าในปัจจุบันนี้มนุษยชาติ เผชิญปัญหาอันใดเป็นสำคัญ
2. มุสลิมต้องรับรู้ว่ โดยคำสอนแห่งอิสลามนั้น ชีวิต มนุษย์แบ่งออกเป็นสองมิติใหญ่ๆ คือทางวัตถุและทางจิตวิญญูณ (รูปธรรมกับนามธรรม ?) ซึ่งอิสลามได้ให้ความสำคัญ ทั้งสองด้าน ไม่ปฏิเสธด้านหนึ่งด้านใด และไม่ให้ความสำคัญ แก่ด้านหนึ่งจนลืมนึกถึงความ สำคัญของอีกด้านหนึ่ง
3. ความเป็นมุสลิมนั้นมีภาระที่สำคัญยิ่งคือการแสวง หาทางนำจากสองสิ่งตามที่ท่านศาสดาแห่งอิสลาม (ช.ล.) ได้ สั่งไว้ ซึ่งรู้จักกันในชื่อของสะดิษชะกะลัยน์ คือสิ่งที่มีค่ายิ่ง สองประการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในบรรดานักการศาสนา

และทั้งฝ่ายซุนนีห์และชีอะห์ ซึ่งมีข้อความตามเอกสารของ ทางฝ่ายซุนนีห์ว่า ท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ได้กล่าวว่า "ฉันได้มอบไว้เป็นอาณัติแก่ท่านทั้งหลายซึ่งสิ่งมีค่ายิ่ง สองประการ เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และศักดิ์สิทธิ์ นั่นคือคัมภีร์ แห่งพระผู้เป็นเจ้าของฉันและลูกหลานของฉัน トラบที่ท่านได้ยึด สองสิ่งนี้ไว้ ท่านจะไม่ออกไปนอกกลุ่มที่ถูกต้อง"

4. มีความสำคัญยิ่งและจำเป็น ที่ต้องมีรัฐบาลของรัฐ อิสลามที่แท้จริงเพื่อให้เกิดความรุ่งเรืองไพบุลย์และเพื่อ สถาปนาสังคมอิสลามที่รอดพ้นจากมุชริกีนทั้งปวง
5. เป็นความจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนที่ต้องให้บริ การแก่สังคมมุสลิมด้านใดด้านหนึ่งตามความถนัดและตาม ความสามารถของตน
6. เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่มุสลิมจะต้องต่อสู้ดิ้นรน ทางการเมืองและปลุกกระดม ให้สังคมมุสลิมได้ตื่นตัวใน ทางการเมือง
7. เป็นหน้าที่ของมุสลิม ทุกคนที่ต้องปกป้องคน ส่วนใหญ่จึงจำเป็นที่ต้องเป็นผู้ต่อสู้กับจักรวรรดินิยม พวก รวบอำนาจการปกครองพวกผูกขาดการปกครองและผูก ขาดทรัพยากรต่าง ๆ
8. จำเป็นต้องยกระดับการศึกษาในหมู่มุสลิมให้ทั่ว ถึง
9. จำเป็นต้องระดมกำลังทุก ๆ ด้านเพื่อก่อให้เกิด เอกภาพในหมู่มุสลิม และป้องกันการแตกแยก